

WYROK Z DNIA 3 LUTEGO 2006 R.

II KK 346/05

Karę łączną grzywny, wymierzaną w stawkach dziennych, sąd orzeka z uwzględnieniem reguł określonych w art. 85 i art. 86 § 1 k.k., natomiast przepis art. 86 § 2 k.k. ma zastosowanie tylko w wypadku orzekania takiej kary w wyroku łącznym.

Przewodniczący: sędzia SN E. Sadzik.

Sędziowie SN: A. Siuchniński, J. Skwierawski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy w sprawie Łukasza B., oskarżonego z art. 226§ 1 k.k. i innych po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 3 lutego 2006 r., kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść oskarżonego od wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 1 września 2005 r.,

u c h y ł wyrok w części, w jakiej orzeczono w nim o karze łącznej (pkt III wyroku) i w tym zakresie p r z e k a z a ł sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P.

U Z A S A D N I E N I E

Sąd Rejonowy w P. wyrokiem z dnia 1 września 2005 r. uznał Łukasza B. za winnego popełnienia dwóch przestępstw: określonego w art. 226 § 1 k.k. oraz opisanego w dyspozycji art. 157 § 2 k.k. Za każde z nich Sąd orzekł karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych w wysokości po 10

zł. Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 2 k.k. Sąd połączył orzeczone kary i ustalił karę łączną grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych w wysokości po 15 zł. Ponadto orzekł – na podstawie art. 47 § 1 k.k. – świadczenie pieniężne w kwocie 500 zł na rzecz centrum Zdrowia Dziecka.

Wyrok, niezaskarżony przez żadną ze stron procesowych, uprawomocnił się w dniu 9 września 2005 r.

Kasację od tego wyroku wniósł – na podstawie art. 521 k.p.k. – Prokurator Generalny na korzyść oskarżonego, zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze. W kasacji sformułowano zarzut rażącego naruszenia art. 86 § 2 k.k., polegającego na „wymierzeniu (...) kary łącznej grzywny z zastosowaniem w niej wysokości stawki dziennej przekraczającej wysokość stawek dziennych ustalonych przy wymiarze grzywny za podlegające łączeniu kary cząstkowe”, wnosząc o uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego, mimo błędnego wskazania naruszonego przepisu prawa materialnego, uznana została za oczywiście zasadną, ponieważ w jej uzasadnieniu trafnie wskazano istotę uchybienia Sądu.

Ustalenie w jednym wyroku różnych wysokości stawek dziennych grzywny rażąco narusza prawo materialne. Zasadności tego stwierdzenia nie zmienia fakt, że wymierzając kary za poszczególne pozostające w zbiegu realnym przestępstwa Sąd ustalił taką samą wysokość stawki, a inną stawkę przyjął jedynie w orzeczeniu o karze łącznej grzywny. Niezależnie bowiem od sprzeczności takiego rozstrzygnięcia z art. 86 § 1 k.k., z którego wynika, że granice kary łącznej grzywny orzekanej w stawkach wyznacza liczba stawek, a nie ich wysokość – rozstrzygnięcie to razi również nieracjonalnością. Wysokość stawki jest przecież w określonej sprawie ustalona według kryterium wyrażonego w art. 33 § 3 k.k., a jest nim

wszechstronnie oceniona sytuacja majątkowa sprawcy. Jest więc oczywiste, że nie może być ona – dla potrzeb wydania określonego wyroku – różnie oceniana.

Inaczej jest w wypadku kary łącznej orzekanej w sytuacji, w której łączeniu podlegają kary orzeczone w dwóch lub więcej wyrokach. Przewidziane w art. 86 § 2 k.k. „określenie na nowo wysokości stawki dziennej” dotyczy takiego właśnie – i tylko takiego – wypadku, bo wtedy tylko zaistnienie potrzeba określenia nowej stawki, kiedy wysokość stawek w wyrokach podlegających łączeniu, wydawanych w różnym czasie, ustalona była ze względu na sytuację majątkową sprawcy w chwili orzekania. Postanowienia zawarte w art. 86 § 2 k.k. znajdują więc zastosowanie tylko w wypadku orzekania kary łącznej w wyroku łącznym, a nie w wypadku orzekania jej za pozostające w zbiegu realnym przestępstwa. Na marginesie jedynie zauważyć trzeba, że wyrok w zaskarżonej części byłby sprzeczny z postanowieniami wyrażonymi w art. 86 § 2 k.k. nawet wówczas, gdyby przyjąć błędnie – jak Sąd w niniejszej sprawie – że stanowią one podstawę orzekania kary łącznej grzywny w odniesieniu do kar wymierzonych w jednym wyroku. Zdanie drugie tego przepisu wyraża przecież regułę, zgodnie z którą wysokość stawki dziennej nie może przekraczać najwyższej ustalonej poprzednio stawki, a Sąd w zaskarżonym orzeczeniu stawkę tę właśnie przekroczył.

W konkluzji: karę łączną grzywny, orzekanej w stawkach dziennych za zbiegające się przestępstwa, sąd wymierza z uwzględnieniem reguł określonych w art. 85 i art. 86 § 1 k.k.; postanowienia zawarte w art. 86 § 2 k.k. znajdują zastosowanie jedynie w wypadku orzekania takiej kary, jako kary łącznej w wyroku łącznym.